

началото на VI вѣкъ обитавали въ край-дунавскитѣ области. Много мжно би могли да се обяснятъ отношенията на прабългаритѣ къмъ аваритѣ и словѣнитѣ, взаимнитѣ имъ борби и общитѣ имъ нашествия въ византийскитѣ балкански области, ако тѣзи три народа не били съсѣдни и вслѣдствие на това въ близки сношения. При това въ Именика на българскитѣ владѣтели се говори, че князь Бесмѣръ три години князувалъ отатѣкъ Дунава, а пѣкъ прѣвъ Аспарухъ миналъ рѣка Дунавъ и се заселилъ въ Мизия⁷². Мжнотиитѣ, които се срѣщатъ, за да се даде безспоренъ отговоръ на тѣзи въпроси, ни заставяватъ да прѣдполагаме, че границитѣ на прабългарската държава не били далеко отъ ония на аваритѣ, словѣнитѣ и византийцитѣ и че владѣнията на Кубрата били много обширни. Слѣдъ неговата пѣкъ смъртъ петтимата му синове си раздѣлили бащината държава, и най-стариятъ му синъ Батбайанъ по право останалъ въ праотеческата земя, вториятъ Котрагъ прѣминалъ Донъ и се заселилъ срѣщу първия, четвъртиятъ се настанилъ въ Панония, петиятъ се заселилъ въ Пентаполисъ при Равена, а третиятъ Аспарухъ, като прѣминалъ Днѣпъръ и Днѣстъръ, се настанилъ въ Огъла⁷³. Отъ извѣстията на Никифора и Теофана за разпадането на прабългарската държава, въпрѣки онова на Арменската география за бѣгането на Аспаруха отъ хазаритѣ⁷⁴, ние си позволяваме да мислимъ, че синоветѣ на Кубрата слѣдъ неговата смъртъ възъ основа принципа на колективното наслѣдване владѣтелската власть си раздѣлили бащината държава, като взели другитѣ четирма разни части, а пѣкъ на Аспаруха се паднало

⁷² Куникъ А. и бар. Розенъ В. Извѣстия, I, 128.

⁷³ Niceph. 38.

„ Theoph. II, 546.

⁷⁴ Златарски В. Н. Пс. LXIII, 327.